

Leslisti vegna fyrirhugaðs hæfismats – Fjármálafyrirtæki

Hæfismatinu er skipt í þrjá hluta, A, B og C hluta. A hluti varðar lög og reglur á fjármálamarkaði, B hluti varðar reikningsskil og endurskoðun á fjármagnsmarkaði og C hluti inniheldur almenna viðskiptalega og stjórnunarlega efnisþætti. Heimilt er að hafa eintök laga, reglugerða, reglna og leiðbeinandi tilmæla meðferðis og styðjast við minnisatriði eftir því sem við á. Óheimilt er þó að lesa upp svör við þeim atriðum sem nefnd verða.

A hluti: Lög og reglur á fjármálamarkaði

Í A hluta er leitað eftir þekkingu viðmælanda á starfsemi fjármálafyrirtækja almennt ásamt þekkingu á starfsemi viðkomandi félags sem viðmælandi veitir forstöðu. Ætlast er til að viðmælandi hafi víðtæka þekkingu á lögum um fjármálafyrirtæki nr. 161/2002 [og lögum um verðbréfavíðskipti nr. 108/2007].¹ Viðmælandi þarf einnig að hafa góða þekkingu á lögum um opinbert eftirlit með fjármálastarfsemi nr. 87/1998 og lögum um aðgerðir gegn peningaþvætti og fjármögnun hryðjuverka nr. 64/2006.

I. Eftirfarandi eru þær réttarheimildir sem spurningar A hluta byggjast á:

Lög um fjármálafyrirtæki nr. 161/2002, ásamt síðari breytingum

- Reglugerð nr. 233/2017 um varfærniskröfur vegna starfsemi fjármálafyrirtækja
- Reglur um fyrirgreiðslur fjármálafyrirtækis til venslaðra aðila nr. 247/2017
- Reglur um kaupaukakerfi fjármálafyrirtækja nr. 388/2016.
- Reglur um framkvæmd hæfismats framkvæmdastjóra og stjórnarmanna fjármálafyrirtækja nr. 150/2017.
- Reglur um eðlilega og heilbrigða viðskiptahætti fjármálafyrirtækja nr. 670/2013.
- Leiðbeinandi tilmæli nr. 1/2002 um innra eftirlit og áhættustýringu hjá fjármálafyrirtækjum.
- Leiðbeinandi tilmæli nr. 3/2008 um störf endurskoðunardeildar fjármálafyrirtækja.
- Leiðbeinandi tilmæli nr. 2/2011 um undanþágu frá starfrækslu innri endurskoðunardeildar hjá fjármálafyrirtækjum.
- Leiðbeinandi tilmæli nr. 1/2007 um viðmiðunarreglur til að efla samræmi í aðferðum í eftirliti með fjármálafyrirtækjum.
- Leiðbeinandi tilmæli nr. 2/2007 um viðmiðunarreglur vegna álagsprófa, samþjöppunar- og vaxtaáhættu hjá fjármálafyrirtækjum.
- Leiðbeinandi tilmæli nr. 1/2010 um efni reglna skv. 2. mgr. 54. gr. laga nr. 161/2002, um fjármálafyrirtæki.
- Leiðbeinandi tilmæli nr. 3/2010 um hæfi lykilstarfsmanna.
- Leiðbeinandi tilmæli nr. 2/2010 um bestu framkvæmd við lausafjárstýringu fjármálafyrirtækja.
- Leiðbeinandi tilmæli nr. 2/2014 um upplýsingakerfi eftirlitsskyldra aðila.

¹ Þau lög og þær reglur sem eru í hornklofa eiga við að breyttu breytanda.

- Leiðbeinandi tilmæli nr. 6/2014 um útvistun hjá eftirlitsskyldum aðilum.
- Leiðbeinandi tilmæli nr. 1/2016 um innri stjórnarhætti fjármálafyrirtækja.

[Lög um verðbréfavíðskipti nr. 108/2007

- Reglugerð um fjárfestavernd og víðskipti fjármálafyrirtækja nr. 995/2007 ásamt síðari breytingum.
- Reglugerð um innherjaupplýsingar og markaðssvik nr. 630/2005 ásamt síðari breytingum.
- Reglur um meðferð innherjaupplýsinga og víðskipti innherja nr. 1050/2012.
- Leiðbeinandi tilmæli um stöðu og verksvið regluvörslu fjármálafyrirtækja, nr. 5/2011.
- Leiðbeinandi tilmæli um framkvæmd reglna nr. 1050/2012 um meðferð innherjaupplýsinga og víðskipti innherja nr. 2/2012.
- Leiðbeinandi tilmæli um aðskilnað starfssviða nr. 4/2014.

Lög um kauphallir nr. 110/2007

Lög um rafræna eignaskráningu verðbréfa nr. 131/1997.

- Reglugerð nr. 397/2000 um rafræna eignarskráningu verðbréfa í verðbréfamiðstöð]

Lög um aðgerðir gegn peningaþvætti og fjármögnun hryðjuverka, nr. 64/2006

- Reglugerð um meðhöndlun tilkynninga um ætlað peningaþvætti nr. 175/2016.
- Reglugerð um einstaklinga í áhættuhópi vegna stjórnmalalegra tengsla með tilliti til aðgerða gegn peningaþvætti og fjármögnun hryðjuverka nr. 811/2008.
- Leiðbeinandi tilmæli um aðgerðir gegn peningaþvætti og fjármögnun hryðjuverka nr. 5/2014.

Lög um innstæðutryggingar og tryggingakerfi fyrir fjárfesta nr. 98/1999

- Reglugerð nr. 120/2000 um innstæðutryggingar og tryggingakerfi fyrir fjárfesta ásamt síðari breytingum.

Lög um opinbert eftirlit með fjármálastarfsemi nr. 87/1998

- Reglugerð um beitingu dagsekta og févítis í opinberu eftirliti með fjármálastarfsemi nr. 397/2010.
- Reglugerð um samráðsnefnd eftirlitsskyldra aðila nr. 562/2001 ásamt síðari breytingum.
- Reglur um heimild Fjármálaeftirlitsins til að ljúka máli með sátt nr. 728/2014.
- Gagnsæisstefna FME

Lög um greiðslu kostnaðar við opinbert eftirlit með fjármálastarfsemi nr. 99/1999

- Gjaldskrá Fjármálaeftirlitsins nr. 924/2017

II. Dæmi um efnisþætti sem mikilvægt er að hafa í huga í A hluta (Upptalning er ekki tæmandi):

- Starfsleyfi, starfsheimildir og afturköllun starfsleyfis fjármálafyrirtækja
- Innri endurskoðun fjármálafyrirtækja
- Áhættustýring fjármálafyrirtækja
- Eðlilegir og heilbrigðir viðskiptahættir
- Eignarhlutir í fyrirtækjum og stórar áhættur
- Virkir eignarhlutir
- Stjórn og starfsmenn
- Stjórnarhættir fjármálafyrirtækja
- Laust fé og eigið fé
- Fjárfestavernd
- Gagnsæi viðskipta
- Regluvarsla
- Meðferð innherjaupplýsinga og viðskipti innherja
- Útboð verðbréfa
- Verðmyndun á skipulegum verðbréfamarkaði
- Kauphallir og rafræn eignaskráning verðbréfa
- Aðgerðir fjármálafyrirtækja til að koma í veg fyrir að fyrirtækið sé misnotað til peningþvættis
- Eftirlitsheimildir og úrræði Fjármálaeftirlitsins
- Meginskyldur og ábyrgð framkvæmdastjóra.
- Yfirlit yfir skýrsluskil fjármálafyrirtækja til Fjármálaeftirlitsins

B hluti: Reikningsskil og endurskoðun á fjármagnsmarkaði

Í B hluta er leitað eftir þekkingu viðmælanda á reikningsskilum og endurskoðun. Ætlast er til að viðmælandi þekki lög um ársreikninga og reikningsskil fjármálafyrirtækja og endurskoðun.

I. Eftirfarandi eru þau lög og reglur sem spurningar B hluta byggjast á.

- Lög um fjármálafyrirtæki nr. 161/2002, ásamt síðari breytingum
- Lög um endurskoðendur nr. 79/2008
- Lög um ársreikninga nr. 3/2006
- Reglugerð nr. 233/2017 um varfærniskröfur vegna starfsemi fjármálafyrirtækja
- [Reglur um reikningsskil lánastofnana nr. 834/2003.]
- [Reglur um endurskoðun fjármálafyrirtækja nr. 532/2003.]
- [Reglur um reikningsskil verðbréfafyrirtækja og verðbréfamiðlana nr. 102/2004]

II. Dæmi um efnisþætti sem mikilvægt er að hafa í huga í B hluta (Upptalning er ekki tæmandi):

- Reikningsskil fjármálafyrirtækja
- Ársreikningar og endurskoðun fjármálafyrirtækja
- Áritun endurskoðanda
- Kennitölur fjármálafyrirtækja
- Hæfisskilyrði endurskoðanda
- Endurskoðunarnefnd

C hluti: Almennir viðskiptalegir og stjórnunarlegir efnisþættir

Í C hluta reynir á sjálfstæði, dómgreind og viðhorf viðmælanda til almennra og persónulegra þátta. Viðmælandi má búast við að þurfa að taka afstöðu til raunhæfra dæma úr rekstri fjármálafyrirtækja og færa rök fyrir eigin hæfi.

III. Dæmi um efnisþætti sem mikilvægt er að hafa í huga í C hluta (Upptalning er ekki tæmandi):

- Áhættumat, áhættustig og áhættustefna fjármálafyrirtækja
- Sérstaða viðskiptabanka og annarra fjármálafyrirtækja
- Samfélagslegt hlutverk fjármálafyrirtækja
- Fjárstýring og eigna- og skuldastýring
- Ábyrgð stjórnenda fjármálafyrirtækja
- Innri reglur félagsins
- Ráðstöfun fjármuna fjármálafyrirtækisins
- Framvinda og nýjungar á fjármálamarkaði
- Mikilsháttar og óvenjulegar ákvarðanir

Fjármálaeftirlitið bendir á að finna má framangreindar réttarheimildir eftir atvikum á www.fme.is, www.althingi.is, í Stjórnartíðindum og www.reglugerd.is.